

[Fr. Dalgaard.]

Denne nødvendige Forsigtighed gør sig ogsaa gældende med Hensyn til den særlige Maade, hvorpaa Kontrollen med disse nye Former for Boligbyggeri skal foregaa. I Lovforslagets § 2 er der jo forudset en særlig Kontrol med disse nye Former for Boligbyggeri og ikke alene for Byggeriet som saadant, men ogsaa for de Materialer, de Elementer, som skal bruges til Husenes Bygning, en Kontrol, der skal foregaa paa selve Fremstillingsstedet for disse Elementer. Jeg lægger megen Vægt paa, at denne Kontrol bliver saa effektiv som muligt. Det skulde jo nødigt være saadan, at Spekulanter i Bolignød og Materiale-mangel hentedede sig en stor Gevinst paa daarlige Huse, som Beboerne ikke kunde være tjent med at bo i, og som Staten, der jo skal være den eneste Financier sammen med Kommunerne af disse Boliger, ikke kunde være tjent med at have som Panteobjekt. Derfor henstiller vi, at denne Kontrol bliver virkelig effektiv.

Naar der endvidere i § 2 — i hvert Fald i Bemærkningerne til § 2 — tales om, at de stedlige Myndigheder skal have en særlig Adgang til at give Dispensationer, saa er dette naturligvis meget forstaaeligt, men paa den anden Side anbefaler jeg at vise Forsigtighed med at give disse Dispensationsbeføjelser for stort et Omfang. Hensynet til Husenes Indretning, til deres Brandsikkerhed, maa gaa i forreste Række. At man saa paa mindre væsentlige Punkter kan afvige fra de strenge Paragraffer, er der i en Nødssituation intet at sige til. I øvrigt skal, efter hvad man mener at vide om disse Huse, Brandfaren ikke være særlig stor, og paa Forhaand skal Husene have en særlig god Egenskab: de er meget isolerende, betydeligt mere isolerende over for Varme og Kulde end et almindeligt Stenhus.

Efter Beregningerne bliver de ikke særlig meget billigere end almindelige Huse, men det er jo heller ikke det, det drejer sig om. Hvis de bliver ordentlige som Menneskeboliger og ordentlige som Panteobjekter, saa kan Udgiften til dem ikke være afgørende. I den Forbindelse vil jeg lige hen-vise til, at man adskillige Steder ser Forslag om, at man skal indføre færdige Træhuse fra Sverige og fra Finland, men der er jo dertil at sige, at for det første er de betydeligt dyrere, end der regnes med her, og dernæst kræver de jo, da de skal indføres, et betydeligt Valutaforbrug. Men det afgørende er altsaa ikke, om Huset i og for sig bliver nogenlunde lige saa dyrt som et

almindeligt Hus; det afgørende, for os i hvert Tilfælde, er dette, at de kan bygges samtidig med, at man ikke forsømmer Bygningen af ordinære Boliger.

Hele Indstillingen til de nye Boliger maa altsaa være en saadan, at man ikke svækker Kravet til en høj Boligstandard. Det bør ikke være saadan, at man slaar sig til Ro med, at nu bygger vi disse Huse, saa er vi over Bolignøden, og saa skal vi ikke tænke paa vore Boliger i almindelig Forstand. Det, vi for vort Vedkommende hele Tiden ønsker at have for Øje og ønsker, at Regeringen skal have for Øje, er dette, at det almindelige Boligbyggeri skal fremmes mest muligt, at Materialerne maa skaffes frem til saadanne Boliger i størst muligt Omfang fra Udland som fra Indland. Jeg minder her om den Debat, vi tidligere har haft om Boligsituationen, minder om, at det ogsaa er af stor Betydning, at de, der bygger Husene, kommer under den fornødne Kontrol, hvad enten de begærer offentlig Støtte eller ikke. Vi har tidligere indgaaende drøftet disse Forhold, og jeg tror ikke, der er sket nogen særlig stor Forbedring paa det Omraade. Man maa stadig have for Øje at indføre de nødvendige Kontrolforanstaltninger ogsaa over for private, der ønsker at bygge uden offentlig Støtte og derfor uden den særlige Kontrol, som det offentligt støttede Byggeri er undergivet, medens der bygges, og efter at Bygningen er færdig. Jeg er bange for, at alt for mange Materialer gaar til dette Byggeri, som er dyrt, og som Befolkningen ikke kan være tjent med.

Ud fra det, jeg her har anført, vil jeg tilsige Lovforslaget mit Partis Støtte som en nødvendig Foranstaltning i en materialeknap Tid og en Tid med megen Bolignød; men jeg ønsker, som nævnt, at Myndighederne hele Tiden vil have for Øje, at samtidig med at dette Byggeri tilgodeses, maa man ikke glemme at sætte al Kraft ind paa at faa det ordinære Boligbyggeri sat i Gang for Alvor. Det nytter ikke, at der er 16 000 Lejligheder under Opførelse, hvis de ikke kan gøres færdige, og der skulde jo endda helst et langt større Antal Lejligheder under Udførelse og Færdiggørelse. Hvis der inden for Materialeproduktionen — det være sig med Hensyn til Sten eller Cement eller andre Produktioner — skulde være en Træghed til Stede, maa det være Myndighedernes Sag at give den fornødne Opmuntring til, at Materialeproduktionen og Materialeimporten kan komme i Gang. Ud fra dette skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag.